

Dosarul nr. 2r-572/22

2-22017242-01-2r-28112022

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă, Judecător – D. Dubcovețchi

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci

DECIZIE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Bulboaca Clavdia,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bulboaca Clavdia către Carauș Serghei cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat în urma lezării onoarei și demnității,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022, prin care s-a restituit apelul declarat de Bulboaca Clavdia împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 09 iunie 2022,

c o n s t a ț ă :

La 04 februarie 2022, Bulboaca Clavdia a depus cerere de chemare în judecată către Carauș Serghei solicitând încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, cauzat în urma lezării onoarei și demnității.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 09 iunie 2022, cererea de chemare în judecată depusă de Bulboaca Clavdia a fost respinsă.

La 19 iulie 2022, Bulboaca Clavdia a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 09 iunie 2022.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022, apelul declarat de Bulboaca Clavdia, a fost restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

La 14 noiembrie 2022, a fost înregistrat recursul declarat de Bulboaca Clavdia, în care aceasta și-a exprimat dezacordul în privința încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a menționat faptul că instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea de apel pe motivul omiterii termenului legal, or ea fost internată în spital, fapt care nu i-a permis declararea apelului în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Dat fiind faptul că la materialele cauzei nu sunt probe care să demonstreze recepționarea încheierii atacate cu recurs, Colegiul constată că recursul depus de Bulboaca Clavdia este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bulboaca Clavdia, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, Bulboaca Clavdia contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022, prin care, apelul declarat împotriva hotărârii Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 09 iunie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de Bulboaca Clavdia către Carauș Serghei cu privire la încasarea prejudiciului moral, a fost restituit în temeiul art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Cu referire la argumentele recurente ce țin de legalitatea și temeinica hotărârii Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 09 iunie 2022, Colegiul civil menționează că instanța de recurs verifică temeinicia și legalitatea actului judecătoresc contestat prin prisma normelor de drept procedural, fără a se referi la fondul cauzei, circumstanță care degreveză instanța de obligația de a se expune asupra acestora.

La caz, potrivit art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În aceeași ordine de idei, este de menționat că Legea indică expres o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

Suplimentar, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Cu toate acestea, deși ultima zi pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 09 iunie 2022, a fost 11 iulie 2022 (zi de luni), cererea de apel a fost depusă de Bulboaca Clavdia, la 19 iulie 2022, fără solicitarea repunerii în termen și fără prezentarea probelor cu privire la imposibilitatea declarării apelului în termenul stabilit de lege.

De asemenea, în condițiile în care, la materialele dosarului sunt anexate probe care confirmă recepționarea corespondenței expediate de către prima instanță în adresa Clavdiei Bulboaca și prezența acesteia la ședința de judecată din 07 iunie 2022 (f.d. 13, 14), instanța de recurs consideră că este afectat principiul disponibilității recurenței de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă.

Astfel, luând în considerație că persoana interesată nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen și că cererea de apel a fost depusă fără a fi solicitată repunerea în termen, instanța de recurs constată că încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022 este una întemeiată.

Suplimentar, Colegiul civil apreciază critic argumentul recurenței cu referire la faptul că a fost internată în spital, fapt care nu i-a permis depunerea cererii de apel în termenul stabilit de lege, deoarece, potrivit trimiterii-extras anexată la materialele cauzei (f.d.36), Bulboaca Clavdia a fost internată în spital la 30 iunie 2022 (peste 21 zile de la pronunțarea hotărârii primei instanțe) și a fost externată la 07 iulie 2022 (înainte cu 4 zile de a expira termenul de atac).

În continuare, Colegiul civil reține că art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al

Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel și consideră neîntemeiat recursul declarat de Bulboaca Clavdia, actul de discreție al instanței de apel, atacat cu recurs, urmând a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Bulboaca Clavdia.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bulboaca Clavdia către Carauș Serghei cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat în urma lezării onoarei și demnității.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas